

Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 07.02.2018, sp. zn. 5 Tz 8/2017, ECLI:CZ:NS:2018:5.TZ.8.2017.1

Číslo: 40/2018

Právní věta:

Jestliže byl obviněný ve společném řízení stíhán pro více skutků, lze mu podle § 152 odst. 1 písm. b) tr. ř. uložit povinnost nahradit státu odměnu a hotové výdaje uhrazené ustanovenému obhájci státem, pokud nemá nárok na bezplatnou obhajobu, jen za úkony právní služby, které se týkaly jeho obhajoby ohledně skutků, pro které byl pravomocně uznán vinným.

V případech, kdy nelze rozlišit, který úkon obhajoby je vázán ke kterému konkrétnímu skutku, a obviněný byl ve společném řízení alespoň zčásti uznán vinným trestným činem, který u něj zakládal nutnou obhajobu, a zčásti bylo trestní stíhání pro skutek zakládající jiný trestný čin spáchaný s ním v souběhu pravomocně zastaveno nebo obviněný byl pro skutek zakládající takový trestný čin obžaloby zproštěn, soud rozhodující o jeho povinnosti k náhradě odměny a hotových výdajů uhrazených státem ustanovenému obhájci sníží tuto povinnost zpravidla podle poměru sazeb mimosmluvní odměny stanovených pro jednotlivé trestné činy za jeden úkon právní služby [§ 7 a § 10 vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů]. Pokud by takový postup byl pro obviněného zjevně nespravedlivý, lze při snížení jeho náhradové povinnosti postupovat i podle jiných kritérií, kupř. podle zaměření jednotlivých úkonů poskytnuté právní služby.

Při stanovení výše povinnosti obviněného nahradit státu odměnu a hotové výdaje uhrazené obhájci je třeba vycházet z poměru sazeb mimosmluvní odměny stanovených pro jednotlivé trestné činy za úkon právní služby, přičemž soud bude muset současně přihlížet též k počtu úkonů právní služby odvíjejících se od sdělení obvinění pro další trestné činy a ke změnám advokátního tarifu, které přinesly jeho novelizace.

Novelou advokátního tarifu provedenou vyhláškou č. 276/2006 Sb., s účinností od 1. 9. 2006, platí, že v případech trestných činů spáchaných v souběhu náleží obhájci odměna vycházející ze sazby mimosmluvní odměny stanovené za trestný čin s nejvyšší trestní sazbou (§ 12 odst. 5 advokátního tarifu ve znění uvedené vyhlášky). Nejsou zde tedy sazby mimosmluvní odměny stanovené pro jednotlivé trestné činy za jeden úkon právní služby, které by se měly porovnávat. V tomto případě by mělo být přihlédnuto z hlediska poměrného rozdělení odměny, která vychází ze sazby mimosmluvní odměny stanovené pro takový trestný čin s nejvyšší trestní sazbou, k rozsahu projednávané trestné činnosti a opět by se mělo vycházet z porovnání počtu skutků kvalifikovaných jako trestné činy, za které byl obviněný pravomocně odsouzen, a počtu skutků kvalifikovaných jako trestné činy, ohledně nichž byl obžaloby zproštěn nebo bylo jeho trestní stíhání zastaveno, a poměru jejich závažnosti vyjádřeného jejich trestními sazbami.

Pokud nebude moci soud zjistit skutečné náklady trestního řízení s využitím výše zmíněných postupů, případně pokud by tento postup byl ve svém důsledku z hlediska účelu trestního řízení neefektivní či nespravedlivý, je možné připustit, aby soud stanovil náklady trestního řízení v proporcionální výši, vycházející přitom z vlastní volné úvahy. Současně je však třeba dostát té podmínce, aby byl výrok založen na racionální argumentaci a důkladném uvážení všech okolností případu, použití přirozených zásad a zvyklostí občanského života, závěrů právní nauky a ustálené soudní praxe.

Soud: Nejvyšší soud

Datum rozhodnutí: 07.02.2018

Spisová značka: 5 Tz 8/2017

Číslo rozhodnutí: 40

Číslo sešitu: 8

Typ rozhodnutí: Rozsudek

Hesla: Náklady obhajoby

Předpisy: § 10 předpisu č. 177/1996Sb.

§ 12 odst. 5 předpisu č. 177/1996Sb.

§ 152 odst. 1 písm. b) tr. ř.

§ 7 předpisu č. 177/1996Sb.

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Nejvyšší soud ke stížnosti pro porušení zákona, kterou podal ministr spravedlnosti ve prospěch obviněného M. K., vyslovil, že pravomocným usnesením Krajského soudu v Ostravě ze dne 18. 6. 2014, č. j. 54 T 1/2004-11959, byl porušen zákon v ustanoveních § 152 odst. 1 písm. b) tr. ř. a § 134 odst. 2 tr. ř. v neprospěch obviněného M. K., citované usnesení zrušil, současně zrušil také všechna další rozhodnutí na zrušené rozhodnutí obsahově navazující, pokud vzhledem ke změně, k níž došlo zrušením, pozbyla podkladu, a Krajskému soudu v Ostravě přikázal, aby věc obviněného M. K. v potřebném rozsahu znovu projednal a rozhodl.

I.

Stížnost pro porušení zákona

1. Ministr spravedlnosti podal ve prospěch obviněného M. K. stížnost pro porušení zákona, a to proti pravomocnému usnesení Krajského soudu v Ostravě ze dne 18. 6. 2014, č. j. 54 T 1/2004-11959, jímž byla obviněnému M. K. uložena povinnost nahradit státu odměnu a hotové výdaje uhrazené obhájci JUDr. M. Ch. ve výši 853 834 Kč do patnácti dnů od právní moci tohoto usnesení na účet Krajského soudu v Ostravě. V odůvodnění stížnosti pro porušení zákona ministr spravedlnosti nejprve zrekapituloval dosavadní průběh trestního řízení. Pro pochopení důvodnosti námitek uplatněných ve stížnosti pro porušení zákona má Nejvyšší soud na tomto místě za dostačující konstatovat pouze část trestního řízení, ve zbytku odkazuje na část svého rozhodnutí nazvanou „Dosavadní průběh řízení“. Obviněný M. K. byl rozsudkem Krajského soudu v Ostravě ze dne 30. 9. 2010, sp. zn. 54 T 1/2004, ve spojení s rozsudkem Vrchního soudu v Olomouci ze dne 2. 11. 2012, č. j. 6 To 88/2011-11465, uznán vinným trestným činem porušování povinnosti při správě cizího majetku podle § 255 odst. 1, odst. 3 trestního zákona (zák. č. 140/1961 Sb., ve znění pozdějších předpisů, dále jen „tr. zák.“), zločinem zneužití informace a postavení v obchodním styku podle § 255 odst. 2, odst. 4 trestního zákoníku (zák. č. 40/2009 Sb., ve znění pozdějších předpisů, dále jen „tr. zákoník“) a dílčím útokem pokračujícího zločinu podvodu podle § 209 odst. 1, odst. 5 písm. a) tr. zákoníku ve stadiu pokusu podle § 21 odst. 1 tr. zákoníku. V případě skutků uvedených ve výroku napadeného rozsudku Krajského soudu v Ostravě pod body II./2), 3), 4), 5) a II./6) bylo rozhodnuto o jejich vrácení krajskému soudu k novému projednání a rozhodnutí. Usnesením Krajského soudu v Ostravě ze dne 7. 1. 2013, č. j. 54 T 1/2004-11653, poté bylo podle § 231 odst. 1 tr. ř., za použití § 223 odst. 1, odst. 3

tr. ř., rozhodnuto o zastavení trestního stíhání obviněného M. K. pro skutky kvalifikované v obžalobách státního zástupce Vrchního státního zastupitelství v Olomouci – pobočka v Ostravě ze dne 18. 9. 2002, sp. zn. 4 VZv 3/2000, a ze dne 15. 4. 2004, sp. zn. 4 VZv 4/2002, jako trestný čin podvodu podle § 250 odst. 1, odst. 4 tr. zák., dílem dokonaný a dílem nedokonaný, ve stadiu pokusu podle § 8 odst. 1 tr. zák., jako trestné činy porušování povinnosti při správě cizího majetku podle § 255 odst. 1, odst. 3 tr. zák., dílem dokonané a dílem nedokonané, ve stadiu pokusu podle § 8 odst. 1 tr. zák., a jako trestný čin porušování závazných pravidel hospodářského styku podle § 127 odst. 1, odst. 2 tr. zák., neboť podle § 11 odst. 1 písm. a) tr. ř. v trestním stíhání nelze pokračovat a musí být zastaveno, nařídí-li to prezident republiky, uživ svého práva udílet milost nebo amnestii (nepřípustnost trestního stíhání).

2. Ačkoliv tedy trestní stíhání bylo zastaveno ve vztahu k více skutkům a trestným činům, odůvodnění napadeného usnesení Krajského soudu v Ostravě ze dne 18. 6. 2014, č. j. 54 T 1/2004-11959, hovoří pouze o trestném činu porušování povinnosti při správě cizího majetku podle § 255 odst. 1, odst. 3 tr. zák., přičemž v důsledku zastavení trestního stíhání pro takto kvalifikované skutky bylo nutné náklady ustanoveného obhájce přepočítat. Obviněnému M. K. měla být uložena povinnost uhradit nutné náklady ustanoveného obhájce jen za skutky a trestné činy, pro které byl uznán vinným. Pochybení krajského soudu je tak spatřováno v tom, že přepočítal povinnost obviněného uhradit nutné náklady ustanoveného obhájce jen s ohledem na skutky kvalifikované podle § 255 odst. 1, odst. 3 tr. zák., přičemž s ohledem na další skutky, pro které bylo také zastaveno trestní stíhání, k přepočítání nedošlo.

3. V této souvislosti ministr spravedlnosti s poukazem na skutečnosti vyplývající ze spisového materiálu rovněž zmínil, že dne 14. 12. 2000 bylo jmenovanému obviněnému sděleno obvinění podle ustanovení § 160 odst. 1 tr. ř. pro trestný čin podvodu podle § 250 odst. 1, odst. 4 tr. zák., načež následně mu bylo až dne 24. 8. 2001 sděleno obvinění pro trestný čin porušování povinnosti při správě cizího majetku podle § 255 odst. 1, odst. 2 písm. b) tr. zák. (doručené dne 27. 8. 2001), tedy v době od prosince 2000 do srpna 2001 byl trestně stíhán za skutek, který byl následně také amnestován, avšak k přepočítání nákladů obhajoby ohledně tohoto pravomocně zastaveného skutku v napadeném usnesení nedošlo, přitom z odůvodnění usnesení Krajského soudu v Ostravě ze dne 11. 12. 2013, č. j. 54 T 1/2004-11884, vyplývá, že za uváděné období byla obhájci obviněného přiznána odměna za 92 úkonů právní služby v částce přesahující 170 000 Kč včetně režijního paušálu. Tyto skutečnosti však napadené usnesení nijak nezohledňují ani se jimi nezabývají.

4. Ministr spravedlnosti dále rozvedl, že z odůvodnění napadeného usnesení není navíc ani zřejmé, jak krajský soud dospěl k závěru, že původně stanovené náklady obhajoby je nutno ponížít právě o částku 34 560 Kč, a to toliko za skutky, v nichž byl spatřován trestný čin porušování povinnosti při správě cizího majetku podle § 255 odst. 1, odst. 3 tr. zák. Odůvodnění usnesení tak postrádá jakoukoli racionální argumentaci, jakož i důkladné uvážení všech okolností případu. V neposlední řadě je třeba zmínit, že ministr spravedlnosti při své argumentaci vycházel z usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 5. 11. 2002, sp. zn. 7 To 150/2002, na něž odkazuje i rozhodnutí Ústavního soudu ze dne 18. 8. 2015, sp. zn. [IV. ÚS 2215/14](#), které se taktéž uvedenou problematikou zabývalo. Z tohoto pohledu považuje ministr spravedlnosti usnesení Krajského soudu v Ostravě ze dne 18. 6. 2014, č. j. 54 T 1/2004-11959, za zcela nepřezkoumatelné.

5. Vzhledem k tomu ministr spravedlnosti navrhl, aby Nejvyšší soud podle § 268 odst. 2 tr. ř. vyslovil namítané porušení zákona v ustanoveních § 152 odst. 1 písm. b) tr. ř. a § 134 odst. 2 tr. ř., aby podle § 269 odst. 2 tr. ř. zrušil napadené usnesení Krajského soudu v Ostravě ze dne 18. 6. 2014, č. j. 54 T 1/2004-11959, a aby zrušil též další rozhodnutí obsahově navazující na toto usnesení, pokud vzhledem ke změně, k níž dojde jejich zrušením, pozbudou podkladu. Dále ministr spravedlnosti navrhl, aby poté Nejvyšší soud postupoval podle § 270 odst. 1 tr. ř.

II. Dosavadní průběh řízení

6. Z hlediska přezkoumání zákonnosti a odůvodněnosti výroku napadeného usnesení Krajského soudu v Ostravě, jakož i řízení, které mu předcházelo, v rozsahu vyplývajícím z ustanovení § 267 odst. 3 tr. ř., je třeba z obsahu spisu uvést, že v případě obviněného M. K. byla nejprve vedena řízení o dvou samostatně podaných obžalobách, a to obžaloby Vrchního státního zastupitelství v Olomouci – pobočky v Ostravě ze dne 18. 9. 2002, sp. zn. 4 VZv 3/2000, a obžaloby Vrchního státního zastupitelství v Olomouci – pobočky v Ostravě ze dne 15. 4. 2004, sp. zn. 4 VZv 4/2002.

7. Následně došlo ke spojení těchto dvou trestních věcí, a to usnesením Krajského soudu v Ostravě ze dne 24. 5. 2004, č. j. 54 T 5/2002-16684. Krajský soud v Ostravě konkrétně ve výroku svého rozhodnutí uvedl, že trestní věc M. K., trestně stíhaného vedle dalších obviněných obžalobou Vrchního státního zastupitelství v Olomouci – pobočky v Ostravě ze dne 18. 9. 2002, sp. zn. 4 VZv 3/2000, pro skutky kvalifikované jako trestné činy podvodu podle ustanovení § 250 odst. 1, odst. 4 tr. zák., porušování povinnosti při správě cizího majetku podle ustanovení § 255 odst. 1, odst. 3 tr. zák., dílem dokonáný, dílem nedokonáný ve stadiu pokusu podle ustanovení § 8 odst. 1 k § 255 odst. 1, odst. 3 tr. zák., porušování závazných pravidel hospodářského styku podle ustanovení § 127 odst. 1, odst. 2 tr. zák., zneužívání informací v obchodním styku podle ustanovení § 128 odst. 2, odst. 4 tr. zák., porušování povinnosti při správě cizího majetku podle ustanovení § 255 odst. 1, odst. 2 písm. b) tr. zák., ve znění před novelou provedenou zákonem č. 253/1997 Sb., podle § 23 odst. 3 tr. ř. spojil s trestní věcí vedenou Krajským soudem v Ostravě pod sp. zn. 54 T 1/2004, v níž byl obviněný M. K. trestně stíhán na podkladě obžaloby státního zástupce Vrchního státního zastupitelství v Olomouci – pobočky v Ostravě ze dne 15. 4. 2004, sp. zn. 4 VZv 4/2002, pro skutky kvalifikované jako trestný čin porušování povinnosti při správě cizího majetku podle § 255 odst. 1, odst. 3 tr. zák., a pokus trestného činu podvodu podle § 8 odst. 1 k § 250 odst. 1, odst. 4 tr. zák.

8. Krajský soud v Ostravě poté rozsudkem ze dne 30. 9. 2010, sp. zn. 54 T 1/2004, uznal obviněného M. K. vinným ad I./1 a)–e) trestným činem porušování povinnosti při správě cizího majetku podle § 255 odst. 1, odst. 3 tr. zák. [pozn. jedná se o bod 1) obžaloby Vrchního státního zastupitelství v Olomouci – pobočky v Ostravě sp. zn. 4 VZv 4/2002], ad I./2) zločinem zneužití informace a postavení v obchodním styku podle § 255 odst. 2, odst. 4 tr. zákoníku [pozn. jedná se o bod 4) obžaloby Vrchního státního zastupitelství v Olomouci – pobočky v Ostravě sp. zn. 4 VZv 3/2000], ad II./2), 3), 4), 5) trestným činem porušování povinnosti při správě cizího majetku podle § 255 odst. 1, odst. 3 tr. zák. dílem dokonáným a dílem nedokonáným, ve stadiu pokusu podle § 8 odst. 1 k § 255 odst. 1, odst. 3 tr. zák. [pozn. v případě II./2) se jedná o bod 1) obžaloby Vrchního státního zastupitelství v Olomouci – pobočky v Ostravě, sp. zn. 4 VZv 3/2000, v případě II./3) se jedná o bod 2) obžaloby Vrchního státního zastupitelství v Olomouci – pobočky v Ostravě, sp. zn. 4 VZv 4/2002, v případě II./4) se jedná o bod 3) obžaloby Vrchního státního zastupitelství v Olomouci – pobočky v Ostravě, sp. zn. 4 VZv 4/2002, v případě II./5) se jedná o bod 4) obžaloby Vrchního státního zastupitelství v Olomouci – pobočky v Ostravě, sp. zn. 4 VZv 4/2002] a ad II./ 6), 7) pokusem zločinu podvodu podle § 21 odst. 1 k § 209 odst. 1, odst. 5 písm. a) tr. zákoníku [pozn. v případě II./6) se jedná o bod 6) obžaloby Vrchního státního zastupitelství v Olomouci – pobočky v Ostravě, sp. zn. 4 VZv 4/2002, a v případě II./7) se jedná o bod 5) obžaloby Vrchního státního zastupitelství v Olomouci – pobočky v Ostravě, sp. zn. 4 VZv 4/2002].

9. Vrchní soud v Olomouci jako soud odvolací ve svém rozsudku ze dne 2. 11. 2012, č. j. 6 To 88/2011-11465, podle § 258 odst. 1 písm. b), c), e), odst. 2 tr. ř. napadený rozsudek Krajského soudu v Ostravě ze dne 30. 9. 2010, sp. zn. 54 T 1/2004, částečně zrušil, a to ohledně obviněného M. K. ve výroku o vině trestným činem porušování povinnosti při správě cizího majetku podle § 255 odst. 1, odst. 3 tr. zák., dílem dokonáným, dílem nedokonáným ve stadiu pokusu podle § 8 odst. 1 tr. zák. [body II./2), 3), 4), 5) výroku rozsudku], ve výroku o vině dílčím útokem zločinu podvodu podle § 209

odst. 1, odst. 5 písm. a) tr. zákoníku ve stadiu pokusu podle § 21 odst. 1 tr. zákoníku (bod II./6 výroku rozsudku) a v celém výroku o trestu. Podle § 259 odst. 3 tr. ř. nově rozhodl tak, že obviněnému M. K. uložil tresty za trestný čin porušování povinnosti při správě cizího majetku podle § 255 odst. 1, odst. 3 tr. zák. [bod I./1 a)–e) výroku rozsudku], zločin zneužití informace a postavení v obchodním styku podle § 255 odst. 2, odst. 4 tr. zákoníku (bod I./2 výroku rozsudku) a dílčí útok pokračujícího zločinu podvodu podle § 209 odst. 1, odst. 5 písm. a) tr. zákoníku ve stadiu pokusu podle § 21 odst. 1 tr. zákoníku (bod II./7 výroku rozsudku), ohledně nichž zůstal výrok o vině nezměněn, a za sbíhající se trestný čin porušování povinnosti při správě cizího majetku podle § 255 odst. 1, odst. 2 písm. b) tr. zák., kterým byl uznán vinným rozsudkem Krajského soudu v Ostravě ze dne 13. 4. 2007, č. j. 54 T 4/2006-249, který ohledně obviněného M. K. nabyl právní moci dne 28. 7. 2007. Podle § 259 odst. 1 tr. ř. byla věc ve zbývajících zrušených částech, a to ohledně obviněného M. K. ve výroku o vině pod body II./2), 3), 4), 5) a II./6), vrácena soudu prvního stupně, aby učinil nové rozhodnutí.

10. V mezidobí vyhlásil prezident republiky rozhodnutí o amnestii ze dne 1. 1. 2013, která v čl. II upravovala zastavení trestního stíhání (č. 1/2013 Sb.). V návaznosti na rozhodnutí prezidenta republiky o této amnestii Krajský soud v Ostravě rozhodl usnesením ze dne 7. 1. 2013, č. j. 54 T 1/2004-11653, tak, že trestní stíhání obviněného M. K. vedené na podkladě obžaloby státního zástupce Vrchního státního zastupitelství v Olomouci – pobočky v Ostravě ze dne 18. 9. 2002, sp. zn. 4 VZv 3/2000, a obžaloby státního zástupce Vrchního státního zastupitelství v Olomouci – pobočky v Ostravě ze dne 15. 4. 2004, sp. zn. 4 VZv 4/2002, kvalifikované v citovaných obžalobách u obviněného M. K. ad I./1), II./4) výroku tohoto usnesení jako trestný čin podvodu podle § 250 odst. 1, 4 tr. zák., dílem dokonaný a dílem nedokonaný, ve stadiu pokusu podle § 8 odst. 1 tr. zák., ad I./2), II./1), 2), 3) výroku tohoto usnesení jako trestné činy porušování povinnosti při správě cizího majetku podle § 255 odst. 1, odst. 3 tr. zák., dílem dokonané a dílem nedokonané, ve stadiu pokusu podle § 8 odst. 1 tr. zák., a ad I./3) výroku tohoto usnesení jako trestný čin porušování závazných pravidel hospodářského styku podle § 127 odst. 1, odst. 2 tr. zák., podle § 231 odst. 1 tr. ř., za použití ustanovení § 223 odst. 1, odst. 3 tr. ř., zastavil, neboť podle § 11 odst. 1 písm. a) tr. ř. v trestním stíhání nelze pokračovat a musí být zastaveno, nařídí-li to prezident republiky, uživ svého práva udílet amnestii (nepřípustnost trestního stíhání).

11. V návaznosti na shora konstatovaná rozhodnutí soudů nižších stupňů bylo usnesením Krajského soudu v Ostravě ze dne 11. 12. 2013, sp. zn. 54 T 1/2004, vydaným vyšším soudním úředníkem, rozhodnuto podle § 151 odst. 2, odst. 3 tr. ř. o přiznání odměny a náhrady hotových výdajů obhájci obviněného JUDr. M. Ch. ve výši 888 394 Kč, přičemž mu byla vyplacena záloha ve výši 300 000 Kč, tedy zbylo k proplacení 588 394 Kč. Současně je třeba podtrhnout, že toto usnesení podrobně odůvodňuje, které položky, v jaké výši a na základě jakých ustanovení příslušného právního předpisu byly obhájci obviněného M. K. proplaceny.

12. Teprve poté bylo vyšším soudním úředníkem podle § 155 odst. 1 tr. ř. vydáno napadené usnesení Krajského soudu v Ostravě ze dne 18. 6. 2014, č. j. 54 T 1/2004-11959, které ukládá obviněnému M. K. povinnost nahradit státu odměnu a hotové výdaje uhrazené obhájci JUDr. M. Ch. a proti němuž směřuje stížnost pro porušení zákona podaná ministrem spravedlnosti. Tímto usnesením bylo konkrétně rozhodnuto tak, že podle § 152 odst. 1 písm. b) tr. ř. byla obviněnému M. K. uložena povinnost nahradit státu odměnu a hotové výdaje uhrazené obhájci JUDr. M. Ch. ve výši 853 834 Kč do patnácti dnů od právní moci tohoto usnesení na účet Krajského soudu v Ostravě. V odůvodnění tohoto usnesení se konstatuje, že usnesením Krajského soudu v Ostravě ze dne 11. 12. 2013, č. j. 54 T 1/2004-11884, bylo pravomocně rozhodnuto podle platné vyhlášky Ministerstva spravedlnosti České republiky o výši odměny a náhrady hotových výdajů ustanovenému obhájci JUDr. M. Ch. v částce 888 394 Kč. Část odměny a náhrady hotových výdajů byla obhájci vyplacena formou zálohy ve výši 300 000 Kč v průběhu trestního řízení, zbylá část ve výši 588 394 Kč pak byla vyplacena státem dne 9. 1. 2014. Dále se zde uvádí, že vzhledem k tomu, že obviněný M. K. byl uznán vinným trestným

činem porušování povinnosti při správě cizího majetku podle § 255 odst. 1, odst. 3 tr. zák., zločinem zneužití informace a postavení v obchodním styku podle § 255 odst. 2, odst. 4 tr. zákoníku a zločinem podvodu podle § 209 odst. 1, odst. 5 písm. a) tr. zákoníku (správně ve stadiu pokusu podle § 21 odst. 1 tr. zákoníku), jak je uvedeno v rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 30. 9. 2010, č. j. 54 T 1/2004-10855, ve spojení s rozsudkem Vrchního soudu v Olomouci ze dne 2. 11. 2012, č. j. 6 To 88/2011-11465, a pro určité skutky, v nichž byl spatřován trestný čin porušování povinnosti při správě cizího majetku podle § 255 odst. 1, odst. 3 tr. zák., bylo trestní řízení zastaveno z důvodu amnestie, bylo nutné náklady ustanoveného obhájce přepočíst a odsouzenému uložit povinnost nahradit státu odměnu a hotové výdaje uhrazené obhájci státem jen za skutky, pro které byl pravomocně uznán vinným. Závěrem vyšší soudní úředník konstatuje, že po odečtení odměny za úkony souvisejícími se skutky, pro něž bylo trestní řízení zastaveno, je obviněný povinován k úhradě částky ve výši 853 834 Kč.

III.

Důvodnost stížnosti pro porušení zákona

13. Nejvyšší soud přezkoumal napadené rozhodnutí Krajského soudu v Ostravě ze dne 18. 6. 2014, č. j. 54 T 1/2004-11959, a to v návaznosti na rozhodnutí příslušných soudů projednávajících trestní věc obviněného M. K., na něž Nejvyšší soud poukázal a o nichž se zmiňuje shora v pasáži pojednávající o průběhu trestního řízení, přičemž dospěl k následujícím zjištěním a závěrům. Není pochyb o tom, že obviněný M. K. byl usnesením Krajského soudu v Ostravě ze dne 7. 1. 2013, č. j. 54 T 1/2004-11653, amnestován pro trestný čin podvodu podle § 250 odst. 1, odst. 4 tr. zák., dílem dokonaný a dílem nedokonaný, ve stadiu pokusu podle § 8 odst. 1 tr. zák., pro trestné činy porušování povinnosti při správě cizího majetku podle § 255 odst. 1, odst. 3 tr. zák., dílem dokonané a dílem nedokonané, ve stadiu pokusu podle § 8 odst. 1 tr. zák., a pro trestný čin porušování závazných pravidel hospodářského styku podle § 127 odst. 1, odst. 2 tr. zák. Oproti tomu vyšší soudní úředník v odůvodnění napadeného usnesení zmiňuje pouze trestný čin porušování povinnosti při správě cizího majetku podle § 255 odst. 1, odst. 3 tr. zák.

14. V případě trestného činu porušování závazných pravidel hospodářského styku podle § 127 odst. 1, odst. 2 tr. zák. Nejvyšší soud ověřil, že za tuto trestnou činnost [viz bod 3) obžaloby Vrchního státního zastupitelství v Olomouci – pobočky v Ostravě, sp. zn. 4 VZv 3/2000] nebyl obviněný M. K. rozsudkem Krajského soudu v Ostravě ze dne 30. 9. 2010, č. j. 54 T 1/2004-10855, ve spojení s rozsudkem Vrchního soudu v Olomouci ze dne 2. 11. 2012, č. j. 6 To 88/2011-11465, odsouzen [srov. bod II./1) rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 30. 9. 2010, č. j. 54 T 1/2004-10855].

15. Pokud jde o trestný čin podvodu podle § 250 odst. 1, odst. 4 tr. zák., amnestie se týkala dvou dílčích skutků, které byly vedeny pod body 1) obžaloby Vrchního státního zastupitelství v Olomouci – pobočky v Ostravě, sp. zn. 4 VZv 3/2000 [následně bod II./2) rozsudku nalézacího soudu], a 6) obžaloby Vrchního státního zastupitelství v Olomouci – pobočky v Ostravě, sp. zn. 4 VZv 4/2002 [následně bod II./6) rozsudku nalézacího soudu] – v podrobnostech srov. str. 15 odůvodnění usnesení Krajského soudu v Ostravě ze dne 7. 1. 2013, č. j. 54 T 1/2004-11653.

16. V případě prvního dílčího skutku kvalifikovaného jako trestný čin podvodu bylo, jak ostatně konstatoval i ministr spravedlnosti ve stížnosti pro porušení zákona, obviněnému M. K. sděleno obvinění dne 14. 12. 2000. Tento skutek je, jak již bylo v předchozím odstavci zmíněno, veden pod bodem 1) obžaloby Vrchního státního zastupitelství v Olomouci – pobočky v Ostravě, sp. zn. 4 VZv 3/2000, a v této obžalobě je i shodně kvalifikován jako trestný čin podvodu podle § 250 odst. 1, odst. 4 tr. zák. V rozsudku nalézacího soudu je označen jako bod II./2), který je však právně kvalifikován jako trestný čin porušování povinnosti při správě cizího majetku podle § 255 odst. 1, odst. 3 tr. zák. dílem dokonaný a dílem nedokonaný, ve stadiu pokusu podle § 8 odst. 1 k § 255 odst. 1, odst. 3 tr. zák. (srov. str. 29 a 260–261 odůvodnění rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 30. 9. 2010, č.

17. V případě druhého dílčího skutku trestného činu podvodu [bod 6) obžaloby Vrchního státního zastupitelství v Olomouci – pobočky v Ostravě, sp. zn. 4 VZv 4/2002] došlo pouze ke změně užitím nové právní úpravy, tj. nového trestního zákoníku (zák. č. 40/2009 Sb., ve znění pozdějších předpisů), tedy místo ustanovení § 250 odst. 1, odst. 4 tr. zák. bylo nově užito § 209 odst. 1, odst. 5 písm. a) tr. zákoníku (srov. str. 29 rozsudku nalézacího soudu).

18. Nejvyšší soud tedy považuje za správnou argumentaci ministra spravedlnosti ve stížnosti pro porušení zákona, který odůvodnění usnesení Krajského soudu v Ostravě ze dne 18. 6. 2014, č. j. 54 T 1/2004-11959, vytknul, že hovoří pouze o trestném činu porušování povinnosti při správě cizího majetku podle § 255 odst. 1, odst. 3 tr. zák., na jehož základě došlo k přepočtu nutných nákladů ustanoveného obhájce, aniž by současně bylo vzato v úvahu, že amnestie prezidenta republiky se týkala také trestných činů podvodu podle § 250 odst. 1, odst. 4 tr. zák. a porušování závazných pravidel hospodářského styku podle § 127 odst. 1, odst. 2 tr. zák.

19. Nejvyšší soud rovněž nerozporuje tu část argumentace ministra spravedlnosti, který poukázal na to, že dne 14. 12. 2000 bylo obviněnému M. K. sděleno obvinění podle ustanovení § 160 odst. 1 tr. ř. pro trestný čin podvodu podle § 250 odst. 1, odst. 4 tr. zák. (pozn. jak již Nejvyšší soud shora upozornil, v případě tohoto skutku došlo ke změně právní kvalifikace na porušování povinnosti při správě cizího majetku podle § 255 odst. 1, odst. 3 tr. zák., kdy současně Nejvyšší soud podotýká, že obviněný M. K. za tento skutek nebyl nalézacím soudem uznán vinným), téhož dne mu byl v souladu s ustanovením § 36 odst. 3 tr. ř. také ustanoven obhájce JUDr. M. Ch., načež následně mu bylo až dne 24. 8. 2001 sděleno obvinění pro trestný čin porušování povinnosti při správě cizího majetku podle § 255 odst. 1, odst. 2 písm. b) tr. zák. [doručené dne 27. 8. 2001, srov. č. l. 14177 spisu a bod 5) obžaloby Vrchního státního zastupitelství v Olomouci – pobočky v Ostravě sp. zn. 4 VZv 3/2000], tedy v době od prosince 2000 do srpna 2001 byl trestně stíhán za skutek, který byl následně amnestován, avšak k přepočítání nákladů obhajoby v tomto rozsahu nedošlo. K tomu považuje Nejvyšší soud za nutné uvést, že z odůvodnění usnesení Krajského soudu v Ostravě ze dne 11. 12. 2013, č. j. 54 T 1/2004-11884, vyplývá, že za uváděné období byla obhájci obviněného přiznána odměna za 92 úkonů právní služby v částce přesahující 170 000 Kč včetně režijního paušálu.

20. Z odůvodnění napadeného usnesení Krajského soudu v Ostravě ze dne 18. 6. 2014, č. j. 54 T 1/2004-11959, není ani zřejmé, jak jmenovaný soud dospěl k závěru, že původně stanovené náklady obhajoby je nutno ponížít právě o částku 34 560 Kč, a to toliko za dílčí skutky, v nichž byl spatřován trestný čin porušování povinnosti při správě cizího majetku podle § 255 odst. 1, odst. 3 tr. zák. Nejvyšší soud k tomu dále poznamenává, že napadené rozhodnutí proto nesplňuje ani základní požadavky týkající se odůvodnění rozhodnutí, z hlediska jeho obsahu, ve kterém by vždy obecně měly být uvedeny nejen potřebné skutkové úvahy, jakož i další relevantní okolnosti případu, ale i odkaz na aplikovanou právní úpravu s potřebnou právní argumentací a případně i vypořádání argumentů účastníků. Vzhledem k tomu napadené rozhodnutí neodpovídá těmto požadavkům na úplnost odůvodnění, neboť je v něm reagováno pouze na dílčí okolnosti případu, když nebere v úvahu kompletní rozsah amnestie, a proto je nepochybně nejenom nepřezkoumatelné, ale z hlediska zákona i neakceptovatelné.

21. Nejvyšší soud k tomu dále považuje za nutné zdůraznit, že Krajský soud v Ostravě byl konkrétně povinován k ponížení nákladů obhajoby obviněného M. K. v případě skutků kvalifikovaných v usnesení Krajského soudu v Ostravě ze dne 7. 1. 2013, č. j. 54 T 1/2004-11653, nejen jako trestný čin porušování povinnosti při správě cizího majetku podle § 255 odst. 1, odst. 3 tr. zák., dílem dokonáný a dílem nedokonáný ve stadiu pokusu podle § 8 odst. 1 tr. zák., tj. skutků vedených pod body 2) obžaloby Vrchního státního zastupitelství v Olomouci – pobočky v Ostravě, sp. zn. 4 VZv 3/2000, a pod body 2), 3) a 4) obžaloby Vrchního státního zastupitelství v Olomouci – pobočky v Ostravě, sp.

zn. 4 VZv 4/2002, ale i jako trestný čin podvodu podle § 250 odst. 1, odst. 4 tr. zák., dílem dokonáný a dílem nedokonáný ve stadiu pokusu podle § 8 odst. 1 tr. zák., tj. skutků vedených pod bodem 1) obžaloby Vrchního státního zastupitelství v Olomouci – pobočky v Ostravě, sp. zn. 4 VZv 3/2000, a pod bodem 6) obžaloby Vrchního státního zastupitelství v Olomouci – pobočky v Ostravě, sp. zn. 4 VZv 4/2002, a jako trestný čin porušování závazných pravidel hospodářského styku podle § 127 odst. 1, odst. 2 tr. zák., tj. skutku vedeného pod bodem 3) obžaloby Vrchního státního zastupitelství v Olomouci – pobočky v Ostravě sp. zn. 4 VZv 3/2000. Přitom v souladu s ustanovením § 134 odst. 2 tr. ř. měl vyšší soudní úředník v odůvodnění zejména uvést skutečnosti, které byly vzaty za prokázané, důkazy, o něž se skutková zjištění opírají, úvahy, jimiž se řídil při hodnocení provedených důkazů, jakož i právní úvahy, na jejichž podkladě posuzoval prokázané skutečnosti podle příslušných ustanovení zákona. K tomu Nejvyšší soud dodává, že je třeba rovněž přihlížet k rozhodovací praxi Ústavního soudu, který judikoval, že jedním z principů představujících součást práva na řádný a spravedlivý proces a vylučujících libovůli v rozhodování je povinnost soudu, aby své rozhodnutí odůvodnil tak, aby z něho byly patrné konkrétní důvody, které jej vedly k vyřčeným právním závěrům. V té souvislosti Ústavní soud vyzdvihl zásadu předvídatelnosti, srozumitelnosti a vnitřní bezrozpornosti nejen ve vztahu k normativním právním aktům, ale i individuálním právním aktům, a z nich pak zejména soudním rozhodnutím. Pokud těmto ústavním požadavkům soud nedostojí a své usnesení odůvodní nesrozumitelným a nedostatečným způsobem, je jeho rozhodnutí ve své podstatě nepřezkoumatelné a zasahuje do základního práva na spravedlivý proces zaručeného čl. 36 odst. 1 Listiny a čl. 6 odst. 1 Úmluvy (přiměřeně srov. nálezy Ústavního soudu ze dne 17. 5. 2016, sp. zn. [III. ÚS 1538/14](#) uveřejněný pod č. 85 ve sv. 81 Sb. nález. a usn. ÚS ČR). S ohledem na shora konstatované okolnosti případu a s přihlédnutím k ústavním požadavkům, kladeným na odůvodnění rozhodnutí, dospěl Nejvyšší soud k závěru, že napadené usnesení Krajského soudu v Ostravě není v souladu se zákonem, neboť postrádá jakoukoliv argumentaci vysvětlující postup vyššího soudního úředníka při stanovení povinnosti obviněnému M. K. nahradit státu odměnu a hotové výdaje uhrazené ustanovenému obhájci státem.

22. Z těchto důvodů Nejvyšší soud podle § 268 odst. 2 tr. ř., § 269 odst. 2 tr. ř. a § 270 odst. 1 tr. ř. vyslovil rozsudkem, že usnesením Krajského soudu v Ostravě ze dne 18. 6. 2014, č. j. 54 T 1/2004-11959, byl v neprospěch obviněného M. K. porušen zákon v ustanoveních § 152 odst. 1 písm. b) tr. ř. a § 134 odst. 2 tr. ř. Citované usnesení zrušil v celém rozsahu, zrušil také další rozhodnutí obsahově navazující na zrušené rozhodnutí, pokud vzhledem ke změně, k níž došlo jeho zrušením, pozbyla podkladu, a Krajskému soudu v Ostravě přikázal, aby věc v potřebném rozsahu znovu projednal a rozhodl.

23. Krajský soud v Ostravě se v dalším řízení bude zabývat všemi rozhodnými skutečnostmi a právními názory, na které Nejvyšší soud shora poukázal, a ve svém novém rozhodnutí řádně zdůvodní, jakými skutečnostmi a okolnostmi případu, jakož i právními úvahami se řídil při výpočtu povinnosti obviněného M. K. nahradit státu odměnu a hotové výdaje uhrazené ustanovenému obhájci státem. Jednotlivě se přitom bude zabývat při rozhodování o povinnosti nahradit státu odměnu a hotové výdaje uhrazené obhájci státem ve smyslu § 152 odst. 1 písm. b) tr. ř. jak skutky kvalifikovanými jako trestný čin porušování povinnosti při správě cizího majetku podle § 255 odst. 1, odst. 3 tr. zák., zločin zneužití informace a postavení v obchodním styku podle § 255 odst. 2, odst. 4 tr. zákoníku, a dílčí útok pokračujícího zločinu podvodu podle § 209 odst. 1, odst. 5 písm. a) tr. zákoníku ve stadiu pokusu podle § 21 odst. 1 tr. zákoníku [skutky vedené pod body I./1a-e), I./2) a II./7)], za které byl obviněný odsouzen rozsudkem Krajského soudu v Ostravě ze dne 30. 9. 2010, sp. zn. 54 T 1/2004, ve spojení s rozsudkem Vrchního soudu v Olomouci ze dne 2. 11. 2012, č. j. 6 To 88/2011, tak skutky kvalifikovanými v usnesení Krajského soudu v Ostravě ze dne 7. 1. 2013, č. j. 54 T 1/2004-11653, jako trestný čin porušování povinnosti při správě cizího majetku podle § 255 odst. 1, odst. 3 tr. zák., dílem dokonáný a dílem nedokonáný ve stadiu pokusu podle § 8 odst. 1 tr. zák. [skutky uvedené pod body 2) obžaloby Vrchního státního zastupitelství v Olomouci – pobočky v

Ostravě, sp. zn. 4 VZv 3/2000, a pod body 2), 3) a 4) obžaloby Vrchního státního zastupitelství v Olomouci – pobočky v Ostravě, sp. zn. 4 VZv 4/2002], jako trestný čin podvodu podle § 250 odst. 1, odst. 4 tr. zák., dílem dokonaný a dílem nedokonaný ve stadiu pokusu podle § 8 odst. 1 tr. zák. [skutky uvedené pod bodem 1) obžaloby Vrchního státního zastupitelství v Olomouci – pobočky v Ostravě, sp. zn. 4 VZv 3/2000, a pod bodem 6) obžaloby Vrchního státního zastupitelství v Olomouci – pobočky v Ostravě, sp. zn. 4 VZv 4/2002] a jako trestný čin porušování závazných pravidel hospodářského styku podle § 127 odst. 1, odst. 2 tr. zák. [skutek uvedený pod bodem 3) obžaloby Vrchního státního zastupitelství v Olomouci – pobočky v Ostravě, sp. zn. 4 VZv 3/2000].

24. Z hlediska nového rozhodnutí o povinnosti obviněného M. K. nahradit státu odměnu a hotové výdaje uhrazené obhájci bude Krajský soud v Ostravě vycházet z následujících právních názorů: Nejvyšší soud předně konstatuje, že z ustanovení § 152 odst. 1 písm. b) tr. ř. vyplývá, že byl-li obžalovaný pravomocně uznán vinným, je povinen nahradit státu odměnu a hotové výdaje uhrazené ustanovenému obhájci státem, pokud nemá nárok na obhajobu bezplatnou. Zákon přitom nerozlišuje, za které skutky byl obviněný uznán vinným a ohledně kterých byl obžaloby zproštěn, případně pro které bylo trestní stíhání zastaveno. Ve smyslu určité části dřívější judikatury nebylo pro stanovení nákladů trestního řízení rozhodující rozlišování skutků, za které byl obviněný uznán vinným a ohledně kterých byl obžaloby zproštěn, případně pro které bylo trestní stíhání zastaveno, ale jen skutečnost, že byla vyslovena vina (viz přiměřeně usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 21. 11. 2011 pod sp. zn. [14 To 157/2011](#) publikované pod č. 14/2013 Sb. rozh. tr.). Tento právní názor není podle Nejvyššího soudu správný. Obecně je totiž třeba vyjít z toho, že náklady trestního řízení pro skutek, pro který byl obviněný zproštěn viny, nebo ohledně něž bylo trestní stíhání zastaveno, by mu neměly být kladeny k tíži. V opačném případě by nastal stav, kdy by nedůvodně hrazené náklady trestního řízení představovaly faktickou sankci nemající oporu v celkovém výsledku trestního řízení, což je nepřípustné. Pokud by totiž nebylo přihlíženo k tomu, že obviněný byl pro část skutků zproštěn či bylo ohledně nich jeho trestní stíhání zastaveno, došlo by ze strany státu k nedůvodnému přenášení nákladů trestního řízení na obviněného. Jinými slovy řečeno, obviněný by se dostával z finančního hlediska do horšího postavení jen proto, že současně se skutkem, pro který byl uznán vinným, byl v jedné a téže trestní věci projednáván (stíhán) také pro skutek, pro který byl zproštěn viny nebo ohledně něhož bylo trestní stíhání zastaveno. V případě, že by byly tyto skutky projednány samostatně, náklady trestního řízení pro skutek, pro který byl zproštěn viny nebo ohledně něhož bylo trestní stíhání zastaveno, by mu k tíži kladeny nebyly. Obviněný by tak byl z hlediska shora uvedeného nesprávného právního názoru fakticky sankcionován za to, že v rámci jednoho společného trestního řízení bylo projednáno více takových skutků, což je obecně nepřípustné.

25. Nejvyšší soud k tomu považuje za nutné dále zdůraznit, že ačkoliv trestní řád pro posuzování nákladů řízení neposkytuje soudům prakticky žádný prostor pro úvahu nad její výší, neznamená to, že by v odůvodněných případech nemohl soud využít své diskrece a do nákladů trestního řízení zasáhnout, i když by se mělo jednat o spíše výjimečný postup, který musí být vždy náležitě odůvodněn. V případech, kde je obviněný stíhán pro více skutků, mu lze podle § 152 odst. 1 písm. b) tr. ř. uložit povinnost nahradit státu odměnu a hotové výdaje uhrazené obhájci státem, pokud nemá nárok na obhajobu bezplatnou, v zásadě jen jestliže se předmětné úkony právní služby týkaly jeho obhajoby ohledně skutků, za které byl pravomocně uznán vinným [v tomto směru je třeba především poukázat na období od 14. 12. 2000, kdy bylo obviněnému M. K. sděleno obvinění podle ustanovení § 160 odst. 1 tr. ř. pro trestný čin podvodu podle § 250 odst. 1, odst. 4 tr. zák. (pozn. jak již bylo shora upozorněno, v případě tohoto skutku došlo ke změně právní kvalifikace na porušování povinnosti při správě cizího majetku podle § 255 odst. 1, odst. 3 tr. zák., kdy současně Nejvyšší soud podotýká, že obviněný M. K. za tento skutek nebyl nalézacím soudem uznán vinným), téhož dne mu byl v souladu s ustanovením § 36 odst. 3 tr. ř. také ustanoven obhájce JUDr. M. Ch., načež následně mu bylo až dne 24. 8. 2001 sděleno obvinění pro trestný čin porušování povinnosti při správě cizího majetku podle § 255 odst. 1, odst. 2 písm. b) tr. zák. (doručené dne 27. 8. 2001, srov. č. l. 14177 spisu), tedy v

době od prosince 2000 do srpna 2001 byl trestně stíhán jen za skutek, který byl následně amnestován, avšak k přepočítání nákladů obhajoby v tomto rozsahu nedošlo, přičemž za toto období byla obhájci obviněného přiznána odměna za 92 úkonů právní služby v částce přesahující 170 000 Kč včetně režijního paušálu (srov. odůvodnění usnesení Krajského soudu v Ostravě ze dne 11. 12. 2013, č. j. 54 T 1/2004-11884).

26. Nejvyšší soud si je však vědom toho, že v některých složitých případech, jako je právě zčásti i tato trestní věc, může nastat situace, kdy nelze rozlišit, který úkon obhajoby je vázán ke kterému konkrétnímu skutku. Takové případy budou zpravidla ve složitějších trestních věcech dokonce převažovat. Z hlediska řešení takových případů ministr spravedlnosti v odůvodnění podané stížnosti pro porušení zákona poukázal na usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 5. 11. 2002, sp. zn. 7 To 150/2002, v němž tento uvedl, že byl-li odsouzený ve společném řízení zčásti pravomocně uznán vinným trestným činem, který byl spojen s nutnou obhajobou, a bylo-li zčásti trestní stíhání pro skutek zakládající jiný trestný čin spáchaný v souběhu pravomocně zastaveno, nebo byl-li odsouzený pro skutek zakládající takový trestný čin obžaloby zproštěn, soud rozhodující o povinnosti k náhradě odměny a hotových výdajů uhrazených ustanovenému obhájci státem podle § 152 odst. 1 písm. b) tr. ř. sníží tuto povinnost zpravidla podle poměru sazeb mimosmluvní odměny stanovených pro jednotlivé trestné činy za jeden úkon právní služby. Teprve v případě, že by tento postup byl pro odsouzeného zjevně nespravedlivý, lze při snížení náhradové povinnosti postupovat i podle jiných kritérií, kupř. podle zaměření jednotlivých úkonů poskytnuté právní služby.

27. K tomu Nejvyšší soud dále podtrhuje, že pokud nebude moci soud zjistit skutečné náklady trestního řízení s využitím výše zmíněných postupů, případně pokud by tento postup byl ve svém důsledku z hlediska účelu trestního řízení neefektivní či nespravedlivý, je možné připustit, aby obecný soud stanovil náklady trestního řízení v proporcionální výši, vycházející přitom z vlastní volné úvahy. Současně je však třeba dostát té podmínce, aby byl výrok založen na racionální argumentaci a důkladném uvážení všech okolností případu, použití přirozených zásad a zvyklostí občanského života, závěrů právní nauky a ustálené ústavně konformní soudní praxe (k tomu obdobně srov. nálezy Ústavního soudu ze dne 18. 8. 2015, sp. zn. [IV. ÚS 2215/2014](#) uveřejněný pod č. 148 ve sv. 78 Sb. nál. a usn. ÚS ČR).

28. V neposlední řadě Nejvyšší soud dále považuje za nutné uvést, že v případě obviněného M. K. bude třeba v novém řízení vyjít z usnesení Krajského soudu v Ostravě ze dne 11. 12. 2013, sp. zn. 54 T 1/2004, jímž byla podle § 151 odst. 2, odst. 3 tr. ř. přiznána obhájci obviněného JUDr. M. Ch. odměna a náhrada hotových výdajů. Přitom znovu rozhodující soud neopomene zohlednit i změnu advokátního tarifu, jak je to podrobně rozepsáno ve zmíněném rozhodnutí.

29. Krajský soud v Ostravě by měl tedy ve svém novém rozhodnutí v případě trestných činů, pro něž bylo trestní stíhání obviněného zastaveno, v souladu se shora uvedenými závěry, vycházet s výjimkou období, kdy byl trestně stíhán jen za skutek, který byl následně amnestován (srov. bod 25. shora), při stanovení výše povinnosti obviněného nahradit státu odměnu a hotové výdaje uhrazené obhájci z poměru sazeb mimosmluvní odměny stanovených pro jednotlivé trestné činy za úkon právní služby, přičemž ovšem bude muset současně přihlížet též k počtu úkonů právní služby odvíjejících se od sdělení obvinění pro další trestné činy a ke změnám advokátního tarifu, které přinesly novelizace vyhl. č. 276/2006 Sb. a vyhl. č. 399/2010 Sb., jak je detailně popsáno v usnesení Krajského soudu v Ostravě ze dne 11. 12. 2013, sp. zn. 54 T 1/2004.

30. Nejvyšší soud současně upozorňuje, že v důsledku novelizace advokátního tarifu vyhláškou č. 276/2006 Sb. došlo ke změně v tom, že od účinnosti této vyhlášky v případech trestných činů spáchaných v souběhu náleží obhájci odměna vycházející ze sazby mimosmluvní odměny stanovené za trestný čin s nejvyšší trestní sazbou (tj. v tomto případě nejprve § 250 odst. 1, odst. 4 tr. zák., který byl ohrožen sazbou, jež činí 5–12 let odnětí svobody, později § 255 odst. 4 tr. zákoníku a § 209

odst. 5 tr. zákoníku shodně se sazbou 5–10 let odnětí svobody). Ustanovení § 12 odst. 5 advokátního tarifu po novelizaci vyhl. č. 276/2006 Sb. uvádí: „Při obhajobě v trestním řízení vedeném pro trestné činy spáchané v souběhu náleží advokátovi pouze odměna stanovená pro trestný čin s nejvyšší trestní sazbou.“ Z uvedeného plyne, že zde nejsou sazby mimosmluvní odměny stanovené pro jednotlivé trestné činy za jeden úkon právní služby, které by se měly porovnávat. Podle názoru Nejvyššího soudu by v tomto případě mělo být přihlédnuto z hlediska poměrného rozdělení odměny, která vychází ze sazby mimosmluvní odměny stanovené pro takový trestný čin s nejvyšší trestní sazbou, k rozsahu projednávané trestné činnosti a opět by mělo být vycházeno z porovnání počtu skutků kvalifikovaných jako trestné činy, za které byl obviněný pravomocně odsouzen, a počtu skutků kvalifikovaných jako trestné činy, ohledně nichž bylo jeho trestní stíhání zastaveno, a poměru jejich závažnosti vyjádřeného jejich trestními sazbami. Jinými slovy řečeno, musí se sazba za jeden úkon právní služby stanovená na nejprísněji trestný čin (skutek) rozdělit podle poměru odsouzených trestných činů (skutků) na jedné straně a trestných činů (skutků), pro něž bylo trestní stíhání zastaveno, na druhé straně, ke kterým se daný úkon právní vztahoval, a pokud to nelze zjistit, v poměru ke všem odsouzeným trestným činům (skutkům) na jedné straně a trestným činům (skutkům), ohledně nichž bylo trestní stíhání zastaveno, na druhé straně, pro něž byl v době takového úkonu právní služby stíhán. Trestným činem s původně nejvyšší trestní sazbou odnětí svobody v této trestní věci byl trestný čin podvodu podle ustanovení § 250 odst. 1, odst. 4 tr. zák., kdy se jednalo o skutek ad II./6) výroku rozsudku nalézacího soudu. V případě tohoto skutku však byla užita nová právní úprava, tj. nový trestní zákoník, tedy místo ustanovení § 250 odst. 1, odst. 4 tr. zák. bylo nově užito § 209 odst. 1, odst. 5 písm. a) tr. zákoníku. Trestnými činy s nejprísnější trestní sazbou, pro něž byl obviněný M. K. pravomocně odsouzen, pak byly zločin zneužití informace a postavení v obchodním styku podle § 255 odst. 2, odst. 4 tr. zákoníku a dílčí útok pokračujícího zločinu podvodu podle § 209 odst. 1, odst. 5 písm. a) tr. zákoníku ve stadiu pokusu podle § 21 odst. 1 tr. zákoníku [skutky vedené pod body I./2) a II./7) výroku rozsudku nalézacího soudu].